

Centraal Joods Overleg

Amsterdam, 26 juli 2026

Minister-president R.A.A. Jetten
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 2000 I
2500 EA Den Haag

Verzonden per mail

Betreft: uitspraken van minister van Staat F. Timmermans in De Morgen (25 juli 2026)

Geachte heer Jetten,

Op 10 juli jl. heeft de Koning, op uw voordracht, de heer Frans Timmermans benoemd tot minister van Staat. Het Centraal Joods Overleg (CJO), de overkoepelende organisatie van de Joodse gemeenschap in Nederland, schrijft u naar aanleiding van uitspraken die de heer Timmermans deed in [een interview dat op 25 juli jl. verscheen](#) in de Belgische krant De Morgen.

Kritiek uiten op het beleid van de Israëliëse regering, en zorgen uiten over het lot van de Palestijnse burgers, is legitiem. Daarover gaat deze brief niet. Waar het ons wel om gaat, is de volgende passage:

“In het Midden-Oosten wordt momenteel een heel volk uitgeroeid. We kijken ernaar en we zwijgen, terwijl de Palestijnen letterlijk in zee worden gedreven - en erger. De redenering van rechts en extreemrechts in Israël is: wij Joden kunnen alleen maar overleven als de Palestijnen weg zijn. Dat is exact dezelfde redenering als die van de nazi's destijds: wij - het Duitse volk, het Arische ras - kunnen alleen maar overleven als de Joden weg zijn. Dat vind ik ronduit verbijsterend. Hun grootouders en overgrootouders is in de nazitijd iets verschrikkelijks overkomen: de Holocaust, waarbij ze werden vernietigd, en nu doen zij precies hetzelfde met een ander volk.”

In het interview noemt de heer Timmermans de manier waarop de Joodse staat handelt “exact dezelfde” als die van de nazi's, en zegt hij dat Joden nu “precies hetzelfde” doen als wat hun in de Holocaust is aangedaan. Dat is geen kritiek op beleid meer, maar is het op één lijn stellen van de Joodse staat met het naziregime, en van Joden met de daders van de Holocaust. Wij noemen dat ontoelaatbaar en antisemitisch. Het vergelijken van Israël met

nazi-Duitsland, en het verwijt aan Joden dat zij de misdaden van de nazi's herhalen, staan allebei genoemd in de internationale werkdefinitie van antisemitisme van de IHRA. Nederland heeft die definitie onderschreven.

Wat Timmermans met deze uitspraak doet gaat nog verder. Hij ontkent de Holocaust niet, maar doet iets anders: door te stellen dat het "exact dezelfde redenering" is, plaatst hij het mechanisme van de Holocaust op één lijn met het handelen van de Joodse staat. Daarmee verkleint hij de systematische, industriële vernietigingsintentie van de nazi's en holt hij de morele en historische uniciteit van de Shoah uit. Hij minimaliseert de Holocaust schromelijk.

De pijn die zulke woorden veroorzaken is enorm. Daar komt het element van omkering nog bij. Voor een gemeenschap die zo getekend is door de Shoah, is er weinig zo hard als de omkering waarbij de nakomelingen van de vervolgd en vermoord worden neergezet als de nieuwe daders.

Deze woorden komen niet van een willekeurige oud-politicus. Ze komen van een man die u, amper twee weken eerder, heeft voorgedragen voor de hoogste eretitel die ons land kent. Een titel die staat voor bijzondere verdienste voor Nederland en de hele samenleving, de Joodse gemeenschap inbegrepen. Dat schept een verantwoordelijkheid, en die verantwoordelijkheid ligt bij u.

Wij vragen u daarom om kleur te bekennen. Neem publiekelijk en ondubbelzinnig afstand van deze uitspraken. Spreek uit dat het gelijkstellen van de Joodse staat Israël aan nazi-Duitsland en van Joden aan de daders van de Holocaust antisemitisch is, en onverenigbaar met de waarden waar het ambt van minister van Staat voor staat. Uw stilzwijgen zou door onze gemeenschap niet begrepen worden. Meer dan dat: het zet de bijl aan de wortel van het herdenken van de Holocaust, de grootste misdaad die zich ooit op Nederlandse en Europese bodem heeft voltrokken.

Wij lichten onze zorgen graag persoonlijk bij u toe.

Met vriendelijke groet,

Chanan Hertzberger, voorzitter

Het Centraal Joods Overleg werd in 1997 opgericht om de belangen van de Joodse gemeenschap te behartigen bij de overheid en in de samenleving.